

Til Line Barfod (Ø)

Politikersvar til Line Barfod (Ø) – vedr. håndtering af medlemsforslag om styrket indsats mod økonomisk kriminalitet i byggeri i KK

Line Barfod (Ø) har den 30. juni 2026 stillet følgende spørgsmål:

"I forhold til politikersvar af 13. maj 2026 om styrket indsats mod økonomisk kriminalitet vil jeg gerne stille disse opfølgende spørgsmål:

Ift. punkt 2:

Ift. punkt 2 om forbud mod vikar- og mandskabsbureauer bedes det specifikt oplyst, hvorfor det i Norge er muligt at kræve direkte ansættelse – og dermed udelukkelse af mandskabsbureauer – i Oslo og andre storbyer, når ØKF vurderer at det i Danmark vil være i strid med EU-retten. Norge har jo som EØS-medlem tilsluttet sig regler svarende til EU-reglerne.

Desuden hvorfor det lige præcis i forhold til vikar- og mandskabsbureauer skulle være i strid med EU-retten at kræve dansk lønkonto. Det kræves der jo i flere andre typer sager om udenlandsk arbejdskraft i Danmark.

Det understreges, at der med forslaget om forbud mod vikar- og mandskabsbureauer vil være tale om et vilkår for alle, og man vil derfor skabe lige vilkår. Der er samtidig tale om, at det både er proportionalt og har et legitimt formål. En meget stor del af de sager, der omhandler udnyttelse, forekommer i forbindelse med, at der benyttes vikar- og mandskabsbureauer. Det burde derfor være et rimeligt tiltag for at begrænse social dumping, herunder den økonomiske kriminalitet, der foregår på en del byggepladser.

Ift. punkt 6 og punkt 7:

Det fremgår af forvaltningens svar, at der intet er til hinder for, at fagbevægelsen får adgang til byggepladser, og at der tilknyttes en fast faglig repræsentant til større byggepladser, hvis det f.eks. drejer sig om at sikre arbejdsforholdene.

10-08-2026

Sagsnummer i F2
2026 - 15635

Dokumentnummer i F2
11482388

Sagsnummer eDoc
2026-0225031

Sagsbehandler
Celia Cristina Emilie Hanson

På den baggrund bedes ØKF bekræfte, at det er muligt at give fagbevægelsen adgang til byggepladser, hvor de har tegnet overenskomst, for at kontrollere overholdelsen af den gældende overenskomst, og dermed også overholdelsen af kommunens arbejdsklausul.

Ligeledes bedes forvaltningen bekræfte, at det vil være muligt at tilknytte en fast faglig repræsentant på større byggepladser for at sikre arbejdsforholdene og respekt for gældende overenskomst."

Økonomiforvaltningens svar

Ift. punkt 2:

Økonomiforvaltningen (ØKF) vurderer, at et generelt forbud mod brug af vikar- og mandskabsbureauer i alle Københavns Kommunes (KK) bygge- og anlægsprojekter med overvejende sandsynlighed vil være i strid med EU-retten udbudsretlige principper om fri konkurrence, ikke-diskrimination og proportionalitet, da forbuddet kan afskære lovlige forretningsmodeller. Dette er en væsentlig indgriben, der ikke er proportionel med det hensyn, som forbuddet forsøger at beskytte. Dertil skal det nævnes, at EU's vikardirektiv, herunder den danske implementering jf. Vikarloven, allerede beskytter vikarers løn- og arbejdsforhold. Dette taler tillige for, at det pågældende initiativ ikke er proportionalt, da vikarer allerede er beskyttet af national og europæisk lovgivning.

ØKF bemærker, at medlemsforslagets pkt. 5 om screening af leverandører, herunder godkendelse af underleverandører, kan udgøre et mindre indgribende alternativ, der i vidt omfang varetager det samme hensyn, og som derfor i højere grad vil kunne opfylde proportionalitetskravet.

Norge indførte ved ændring i Arbejdsmiljøloven i sommeren 2023 kraftige stramninger i reglerne for brug af indlejet arbejdskraft samt et totalt forbud mod indleje gennem vikar- og mandskabsbureauer til bygningsarbejde på byggepladser i Oslo, Akershus, Buskerud, Østfold og Vestfold Fylke. En række vikar- og mandskabsbureauer har efterfølgende sagsøgt den norske stat med påstand om, at lovgivningen strider mod EØS-retten. Den norske stat fik i august 2025 af Tingsretten i Oslo med en enkelt udtagelse medhold i, at de indførte restriktioner er proportionelle og derfor ikke strider mod EØS-retten. De sagsøgende parter besluttede i september 2025 at anke sagen.

EØS samarbejdets uafhængige overvågningsorgan ESA har siden 2023 kørt en separat sag mod Norge med tilsvarende påstand. Senest har ESA i november 2025 stillet den norske regering en række spørgsmål

om den præcise udformning og implementering af reglerne samt effekterne af regelændringerne. Regeringen har svaret i januar 2026.

Det er altså fortsat ikke endeligt fastslået, hvorvidt de norske regler strider mod EØS-retten. Den norske stat har besluttet at fortsætte praksis omkring vikar- og mandskabsbureauer.

ØKF vurderer, at krav om en dansk bankkonto er i strid med Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde art. 45 og 56, da det kan anses som en barriere for arbejdskraftens frie bevægelighed og den frie udveksling af tjenesteydelser inden for EU, samt at dette gælder generelt og ikke alene i forhold til vikar- og mandskabsbureauer. I Medlemsforslaget om styrket indsats mod økonomisk kriminalitet i byggeri for KK udgør krav om dansk bankkonto til lønudbetaling en integreret del af pkt. 2 om forbud mod vikar- og mandskabsbureauer. På den baggrund kan punktet ikke implementeres i sin nuværende udformning.

Ift. punkt 6 og punkt 7:

ØKF har i tidligere politikersvar til Line Barfod den 13. maj 2026 (Bilag 1) svaret, at der som udgangspunkt ikke er noget til hinder for, at KK samarbejder med fagforeninger, når det sker som led i varetagelsen af lovlige og relevante hensyn. Det kræver, at formålet med samarbejdet er præcist afdækket, beskrevet og indeholder klare retningslinjer for fagforeningers tilstedeværelse.

ØKF har desuden i tidligere politikersvar til Line Barfod den 13. maj 2026 (Bilag 1) svaret, at det er forvaltningens vurdering, at der skal ske en yderligere juridisk afdækning af, om forslagene i pkt. 6 og 7 med den fornødne præcise afgrænsning af formålet kan indføres på en lovlig måde, forud for udarbejdelse af endeligt løsningsforslag.

ØKF vurderer, at den yderligere juridiske vurdering er nødvendig for at afdække på hvilket grundlag, det kunne være muligt at give fagbevægelsen adgang til byggepladser, hvor de har tegnet overenskomst, samt at tilknytte en fast faglig repræsentant til større byggepladser. En sådan juridisk vurdering indgår i budgetnotat ØK17 Styrket indsats mod økonomisk kriminalitet i byggeri i KK.